

Scoliose kinderen

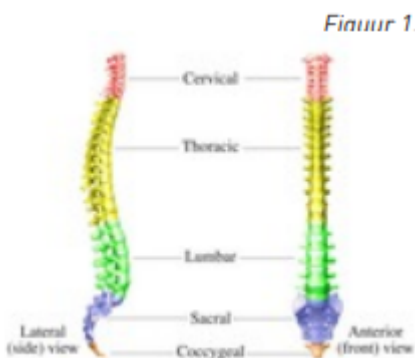
Wervelkolom

Inleiding

Er is bij jou een scoliose geconstateerd. Je behandelend arts heeft dit met jou en je ouders besproken. Deze folder geeft jou en je ouders hier meer informatie over.

Een scoliose is een verdraaiing van de rug. De wervelkolom vertoont een bocht in zijwaartse richting. Dit kan problemen geven bij staan, zitten of bewegen. Door deze scoliose kun je aan verschillende dingen misschien niet meedoen en ziet je rug er anders uit dan bij je klasgenoten. Als je ouder wordt kan het zelfs zo zijn dat het pijn gaat doen en dat je eerder moe bent. Het is ook mogelijk dat bij een ernstige scoliose al eerder pijnklachten ontstaan, of dat je door de scoliose zelfs moeite hebt met het ademen. De oorzaak van een scoliose is niet helemaal bekend. Scoliose komt vaker voor bij meisjes dan bij jongens. Via een röntgenfoto kun je meten hoe ernstig de vergroeiing is. Dat wordt in graden uitgedrukt. Als de scoliose erger wordt, de bocht in de rug wordt steeds groter, zijn er verschillende behandelingen mogelijk afhankelijk van het soort scoliose. Het is nodig om een brace te dragen en soms wordt gekozen voor een operatie.

Verderop kun je meer lezen over de rug en de behandeling met behulp van een brace.

Anatomie wervelkolom

De menselijke wervelkolom (ook wel ruggengraat genoemd) bestaat uit 33 of 34 wervels, met tussen elke twee wervels een tussenwervelschijf. (zie figuur 1)

Bij 99,9% van de mensen klopt dit. In uitzonderlijke gevallen komt ook wel eens een zesde lendenwervel voor.

Van boven naar onderen bestaat de wervelkolom uit:

- 7 nekvertels (cervicale wervelkolom)
- 12 borstvertels (thoracale wervelkolom)

- 5 lendenwervels (lumbale wervelkolom)
- het heiligbeen, een vergroeiing van 5 wervels (sacrum)
- het stuit- of staartbeentje, een vergroeiing van 4 of 5 wervels (coccygeus)

Wervels

De naamgeving voor de individuele wervels wordt ook wel afgekort tot C1-C7 voor de cervicale- of nek-wervels;
T1-T12 of Th1-Th12 voor de thoracale- of borst-wervels
L1-L5 voor de lumbale- of lendenwervels.

Het midden van de lendenwervels bevindt zich 2 cm boven de bekkenkam. Door de vorm van de wervels en omdat ze boven elkaar zijn gepositioneerd, ontstaat er een hol kanaal dat door de wervelkolom loopt. Dit kanaal noemt men het wervelkanaal, hierbinnen bevindt zich het ruggenmerg. De wervels beschermen het ruggenmerg en dragen het gewicht. Naarmate het te dragen gewicht groter wordt, worden ook de wervels groter en anders van vorm. De wervelkolom steunt op het bekken. De wervelkolom van de mens heeft een s- vorm. Door deze vorm worden schokken die ontstaan bij lopen of rennen geïsoleerd van de gevoelige hersenen. De krommingen in deze s- vorm worden aangeduid met de termen kyfose en lordose. Een kyfose is een kromming met de bolle kant richting de achterzijde, zoals in de thoracale en de sacrale wervelkolom.

Een lordose is een kromming met de bolle kant richting de voorzijde, zoals in de cervicale en de lumbale wervelkolom.

Scoliose De wervelkolom vertoont normaal een aantal bochten (lordose en kyfose). Deze voor- en achterwaartse bochten kunnen soms abnormaal versterkt zijn zonder dat ze klachten geven. Een scoliose is een abnormale kromming van de wervelkolom naar links of rechts opzij. (zie figuur 2) Daarnaast draait bij scoliose de wervelkolom om haar as. De verdraaiing van de wervelkolom veroorzaakt op borsthoogte aan de rugzijde een bolling van de ribben. Die bolling wordt gibbus of bochel genoemd. (zie figuur 3)

Figuur 2.

Figuur 3.

Als de scoliose erger wordt - de bocht in de rug wordt steeds groter - is het tijd om aan het dragen van brace te gaan denken. Een brace is een korset met een beugel eraan. Het brace geeft tegendruk tijdens het dragen. De meest gebruikte brace is de Boston Brace, een brace gemaakt van lichtgewicht plastic. Dit korset is in de Amerikaanse stad Boston ontwikkeld, vandaar de naam Boston Brace.

De brace draag je onder je kleding, en zit strak om je lichaam om te zorgen dat de wervelkolom zo recht mogelijk wordt. (zie figuur 4) Je krijgt het beste resultaat als je de brace 23 uur per etmaal draagt, dus ook 's nachts! Om een goed passende brace te krijgen, is de deskundigheid van enkele gespecialiseerde mensen nodig. Allereerst de orthopedisch chirurg die de Boston Brace voorschrijft. Om een brace aan te passen, moet je een aantal keren naar de orthopedische instrumentmaker. Hij leert je ook hoe je met de brace moet omgaan.

Niet alle scoliosevormen kunnen we met een brace behandelen. De meest gebruikelijke scoliosevorm die bij gezonde kinderen voorkomt echter wel. Kleine slingeringen van de wervelkolom, vaak bij schoolonderzoek gevonden, hoeven niet altijd behandeld te worden. Bij een klein gedeelte van de patiënten is de scheefgroei dusdanig, dat een behandeling met een brace noodzakelijk is

Figuur 4.

Wanneer een zijdelingse bocht van meer dan 25 graden in een korte tijd is ontstaan, bijvoorbeeld in een half jaar, moet de scoliose in de rug in balans gehouden worden. De bocht kan erger worden in de groei. Juist als er nog veel groei te verwachten is, kan een brace goed helpen.

De duur van de behandeling is afhankelijk van de leeftijd waarop je ermee begint. De behandeling duurt tot ongeveer het einde van de groei. Bij meisjes is dat ongeveer tot 16 jaar en bij jongens nog wat later. Wanneer de bocht niet zo ernstig is, kun je een deel van de behandelperiode de brace minder dragen, dat wil zeggen een aantal uren per dag minder. Wanneer je precies weet wat je kunt verwachten van een bracebehandeling, is het gemakkelijker je erop in te stellen. Welnu, van de brace mag je verwachten dat de scheefgroei van het begin vrijwel niet zal toenemen. Bij zo'n resultaat gaan we ervan uit dat je de behandeling tot het eind hebt volgehouden.

Een enkele keer is er geen kruid tegen gewassen. Er zijn namelijk soorten scoliose die zo heftig progressief toenemen (erger worden), dat alleen een operatie kan helpen. We kunnen gelukkig al tamelijk snel zien of jij bij deze vrij kleine groep patiënten hoort.

Wanneer je aan het eind van de groeiperiode een redelijke bocht overhoudt - een bocht van minder dan 40 graden - dan betekent dat voor je verdere leven een hele redelijke rugvorm. Je kunt er vrijwel iedere functie in de maatschappij mee uitvoeren. De kans dat de bocht, en daarmee de klachten, toeneemt op oudere leeftijd, is gering.

Vragen

Heb jij of hebben je ouders na je bezoek aan de specialist nog vragen, neem dan contact op met de polikliniek orthopedie. Graag ons tijdens kantooruren te bellen.

- Polikliniek Orthopedie (076) 595 30 80
Locatie Molengracht en Pasteurlaan

Meer lezen over orthopedie bij Amphia?

[Ga naar afdeling Orthopedie](https://www.amphia.nl/afdelingen/orthopedie) (<https://www.amphia.nl/afdelingen/orthopedie>)